

NAVs Bedriftsundersøkelse 2023

- Mangelen på arbeidskraft øker

Kartlegging av arbeidsmarkedet i Troms og Finnmark

NAV Troms og Finnmark

Mai 2023

Bedriftsundersøkelsen 2023

NAV Troms og Finnmark gjennomfører årlig en undersøkelse blant arbeidsgivere innen offentlig og privat sektor i fylket for å få kunnskap om arbeidskraftsbehov og rekrutteringsutfordringer.

I år har vi snakket med hele 824 bedrifter i Troms og Finnmark, og vi takker alle bedriftslederne som har tatt seg tid til å svare på spørsmålene i undersøkelsen. Dette er verdifull innsikt både for oss i NAV, for arbeidsgiverne, partene i arbeidslivet, utdanningssektoren og øvrige samfunnsaktører. Ikke minst er den nyttig for de som ønsker å vite hvor jobbmulighetene er.

En av fire bedrifter forventer økning i antall ansatte – samtidig sliter én av tre med å få tak i rett kompetanse.

Årets bedriftsundersøkelse viser at 28 prosent av bedriftene i Troms og Finnmark forventer å øke antall ansatte det kommende året, mens litt over 10 prosent forventer færre ansatte. Troms og Finnmark er det fylket i landet med størst rekrutteringsutfordringene hvor mer enn 32 prosent av virksomhetene rapporterer at de har hatt problemer med å få tak i rett kompetanse de siste tre månedene.

Troms og Finnmark er det eneste fylket hvor mangelen på arbeidskraft øker, og bedriftene kunne ansatt 4 451 flere dersom de fikk tak i personer med riktig kompetanse.

Ett av de mest interessante funnene i år, er at Troms og Finnmark skiller seg ut som det eneste fylket hvor den estimerte mangelen på arbeidskraft øker sammenliknet med 2022. Bedriftene i Troms og Finnmark kunne altså ansatt 4 451 flere i 2023 – en økning på 11 prosent sammenliknet med 2022. I resten av landet er det nedgang i estimerte mangel på arbeidskraft sammenliknet med fjoråret.

Tre av fem etterspurte enkeltyrker er innen helse, og størst etterspørsel er det etter sykepleiere der 340 flere kunne vært i arbeid dersom kompetansen var tilgjengelig.

Størst mangel er innen yrkene sykepleiere og helsefagarbeidere, deretter følger butikkmedarbeidere og andre helseyrker. Det er også stor etterspørsel etter lastebil- og trailersjåførere, kokker og grunnskolelærere. Hele 1053 flere personer kunne vært i arbeid innenfor disse næringene, hadde arbeidskraften vært tilgjengelig.

En av tre bedrifter vil rekruttere inkluderende kommende år.

I årets undersøkelse svarer 29 prosent av bedriftene at de i løpet av de siste tolv månedene har inkludert en eller flere personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging for å komme i jobb, og nesten en tredjedel av bedriftene som forventer å øke antall ansatte ønsker å rekruttere inkluderende kommende år.

I en situasjon der arbeidsledigheten i Troms og Finnmark holder seg stabilt lav, hvor drøyt en av fire bedrifter forventer å øke i antall ansatte kommende år og den estimerte mangelen på arbeidskraft øker, er det gode muligheter for inkludering.

Å ansette noen med hull i CV-en, som har vært arbeidsledig lenge, med språkutfordringer eller som har behov for opplæring eller tilrettelegging på arbeidsplassen gjør at bedriftene når ut til flere i kampen om arbeidskraften. Ved å rekruttere bredere vil flere mennesker få muligheten til jobb og opplæring, og med det bidra positivt til verdiskapingen i fylket.

Kristin Røymo

Fylkesdirektør, NAV Troms og Finnmark

INNHold

Sammendrag	5
Om NAVs bedriftsundersøkelse	6
1 Næringsstrukturen i Troms og Finnmark	7
2 Rekrutteringsutfordringene størst i Troms og Finnmark	8
3 Estimert mangel på 4 451 kandidater i 2023	12
4 NAVs sysselsettingsbarometer: Optimisme innenfor de fleste bransjer	16
5 En av tre bedrifter vil rekruttere inkluderende	21
6 Vedlegg	23
6.1 Tabellvedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring	23
6.2 Tabellvedlegg 2: <i>Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker</i>	24
6.3 Metodisk vedlegg	25
6.4 Spørreskjema	27

FIGURER

Figur 1 Sysselsetting 4. kvartal 2022 etter bosted, andel sysselsatte fordelt på næring, Troms og Finnmark og landet. (Kilde: SSB).....	7
Figur 2 Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter region/fylke. Prosent.	8
Figur 3 Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre årsaker, etter region/fylke. Prosent.	9
Figur 4 Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter region/fylke/landet. Prosent.	9
Figur 5 Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre årsaker, etter region/fylke/landet. Prosent.	10
Figur 6 Virksomheter etter næringer i Troms og Finnmark som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter. Troms og Finnmark, 2023.	11
Figur 7 Endring i estimert mangel på arbeidskraft fra 2022 til 2023. Prosent.	13
Figur 8 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næringer. Næringer med mangel 50 eller mer. Troms og Finnmark, 2023.	14
Figur 9 Endring fra 2022 til 2023 i estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.	14
Figur 10 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Yrker med mangel på 45 personer eller mer. Troms og Finnmark, 2023. ...	15
Figur 11 Endring i estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker fra 2022 til 2023. Yrker med mangel på 45 personer eller mer. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.	15
Figur 12 NAVs sysselsettingsbarometer. Nettoandel virksomheter som venter økning i sysselsettingen. Prosent. Troms og Finnmark og Landet.	17
Figur 13 NAVs sysselsettingsbarometer. Differansen mellom nettoandelen 2023 og nettoandel 2022. Regioner og Landet.	17
Figur 14 NAVs sysselsettingsbarometer. Nettoandel virksomheter som venter økning i sysselsettingen, etter næring. Prosent. Troms og Finnmark.	19
Figur 15 NAVs sysselsettingsbarometer. Nettoandel virksomheter som venter økning i sysselsettingen, etter industrinæring. Prosent. Troms og Finnmark.	19
Figur 16 NAVs sysselsettingsbarometer. Differansen i nettoandelen fra 2023 til 2022 blant næringer med flest sysselsatte. Troms og Finnmark.	20
Figur 17 Andel bedrifter som har inkludert en eller flere personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging for å komme i jobb. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.	21
Figur 18 Andel bedrifter som i løpet av de neste 12 månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.	21
Figur 19 Andel bedrifter som i løpet av de neste 12 månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Alle spurte bedrifter vs. bedriftene som forventer å øke i antall ansatte. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.	22

TABELLER

Tabell 1 Estimert mangel på arbeidskraft etter fylke. 2023.	12
Tabell 2 NAVs sysselsettingsbarometer fordelt på regioner i Troms og Finnmark. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. 2023.	16
Tabell 3 NAVs sysselsettingsbarometer. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. Næringer, Troms og Finnmark. NAVs Bedriftsundersøkelse 2023.	18

Sammendrag

NAVs bedriftsundersøkelse kartlegger etterspørselen etter og mangel på arbeidskraft innenfor fylket og den enkelte næring og enkeltyrker.

Årets bedriftsundersøkelse viser at 28 prosent av bedriftene i Troms og Finnmark forventer å øke antall ansatte det kommende året, mens litt over 10 prosent forventer færre ansatte. Totalt sett forventes det en netto økning i bemanning på 18 prosent. Denne andelen ligger på samme nivå som i fjor.

Nettoandelen viser at optimismen er størst blant bedriftene innen næringene informasjon og kommunikasjon, bergverksdrift og utvinning, transport og lagring, samt finansierings- og forsikringsvirksomhet. Eneste næringsgruppe med forventning om nedgang i antall ansatte er undervisning.

På bakgrunn av svar fra virksomhetene er mangelen på arbeidskraft i 2023 estimert til 4 451 personer i Troms og Finnmark. Mangelen på arbeidskraft er størst innen helse- og sosialtjeneste, etterfulgt av varehandel, motorvognreparasjoner, bygg- og anleggsvirksomhet, eiendomsdrift, samt forretningsmessig og faglig tjenesteyting.

Tre av de fem mest etterspurte enkeltyrkene er innen helse. Desidert størst mangel er det innen yrkene sykepleiere og helsefagarbeidere, deretter følger butikkmedarbeidere og andre helseyrker. Det er også stor etterspørsel etter lastebil- og trailersjåfører, kokker og grunnskolelærere.

Troms og Finnmark er det fylket hvor arbeidsgiverne opplever størst problemer med rekruttering. Nesten en tredjedel av bedriftene i fylket oppgir at de har opplevd rekrutteringsproblemer i løpet av de tre siste månedene. Andelen bedrifter med alvorlige rekrutteringsproblemer, det vil si at de får svært få eller ingen kvalifiserte søkere, er størst innen helse- og sosialtjeneste, undervisning, samt overnattings- og serveringsvirksomhet.

Om NAVs bedriftsundersøkelse

NAVs bedriftsundersøkelse gjennomføres årlig både nasjonalt og fylkesvis. Formålet med undersøkelsen er å kartlegge bedriftenes etterspørsel etter arbeidskraft det kommende året, hvilke næringsgrupper som venter særlig stor etterspørsel etter arbeidskraft, og om virksomhetene har forsøkt å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene uten å få tak i rett eller ønsket kompetanse.

Bedriftsundersøkelsen gir en beskrivelse av etterspørselssiden i arbeidsmarkedet, og er en viktig kilde til bedre kunnskap om bedriftenes behov for arbeidskraft. Kunnskap om eventuelle utfordringer for å få tak i etterspurt kompetanse i ulike næringer er verdifull innsikt for NAV, arbeidsgivere, partene i arbeidslivet, utdanningssektoren, øvrige samfunnsaktører og ikke minst for de som skal søke jobb og ønsker å vite hvor det er jobbmuligheter.

NAVs bedriftsundersøkelse i Troms og Finnmark ble gjennomført i første kvartal 2023. Undersøkelsen er gjennomført blant et representativt utvalg av fylkets offentlige og private virksomheter. Utvalget er tilfeldig trukket fra bedrifts- og foretaksregisteret.

Undersøkelsen ble sendt ut til 965 bedrifter som dannet årets utvalg. 824 bedrifter besvarte undersøkelsen, noe som tilsvarer en svarprosent på 85 prosent.

Vi vil presentere resultater for både yrker og næringer. Det er viktig å merke seg at inndelingen i yrker og næringer bygger på ulike klassifiseringsprinsipper. Næring viser til hvilken type produksjon som hovedsakelig foregår i virksomheten. Yrke viser til hva slags arbeidsoppgaver en sysselsatt har. Innenfor den enkelte næring vil det derfor finnes et bredt spekter av yrker.

I årets undersøkelse har vi valgt å presentere resultater for syv bo- og arbeidsmarkedsregioner i fylket på noen av områdene som undersøkelsen dekker. Resultatene fra regionene i fylket må tolkes med forsiktighet da det er større usikkerhet knyttet til tallene på dette nivået. Resultatene for disse regionene gir oss likevel et inntrykk av ulikhet i forventningene til ansettelser og problemer med rekruttering rundt om i fylket.

Bo- og arbeidsmarkedsregionene som er referert til i undersøkelsen har følgende inndeling:

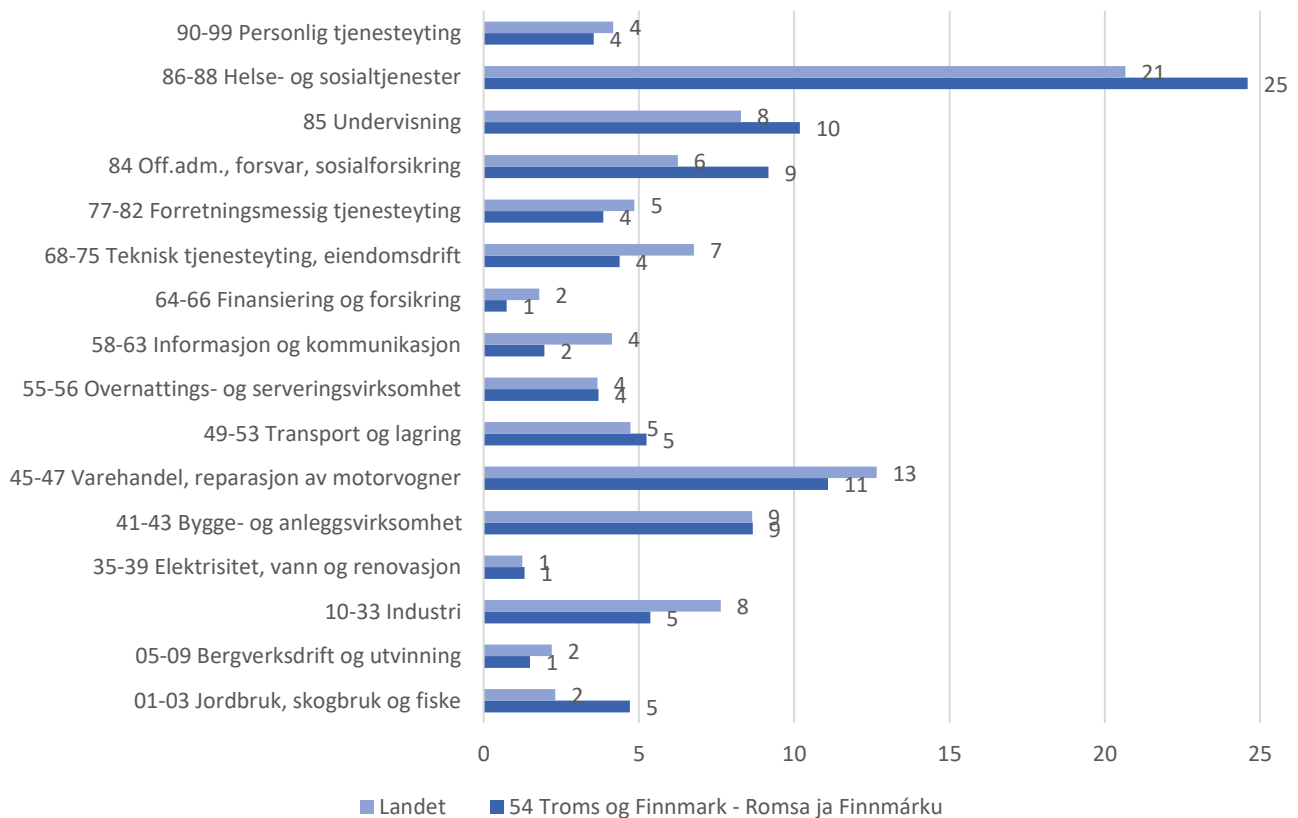
- Tromsøområdet (Tromsø, Karlsøy, Balsfjord, Storfjord, Lyngen)
- Sør-Troms (Harstad, lbestad, Tjeldsund, Kvæfjord)
- Midt-Troms (Salangen, Lavangen, Dyrøy, Målselv, Bardu, Senja, Sørreisa)
- Nord-Troms (Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa)
- Vest-Finnmark (Kvænangen, Alta, Loppa, Hasvik, Kautokeino)
- Midt-Finnmark (Nordkapp, Måsøy, Hammerfest, Porsanger, Gamvik, Lebesby, Karasjok)
- Øst-Finnmark (Berlevåg, Båtsfjord, Vardø, Vadsø, Tana, Nesseby, Sør-Varanger)

1 Næringsstrukturen i Troms og Finnmark

Fylkets næringsstruktur påvirker resultatene i bedriftsundersøkelsen. Ved utgangen av 2022 var 127 555 personer sysselsatt med bosted i Troms og Finnmark (tall fra SSB 4. kvartal). Det er en økning på 1 140 sysselsatte fra 2021.

Én av fire sysselsatte personer (25 prosent) arbeider innen helse- og sosialtjenester i fylket. På landsbasis er denne andelen 21 prosent. I Troms og Finnmark sysselsetter denne næringen 31 205 personer. Andre store næringer i fylket er varehandel (11 prosent), undervisning (10 prosent), bygg- og anleggsvirksomhet (9 prosent) og offentlig administrasjon (9 prosent).

Figur 1 Sysselsetting 4. kvartal 2022 etter bosted, andel sysselsatte fordelt på næring, Troms og Finnmark og landet. (Kilde: SSB)

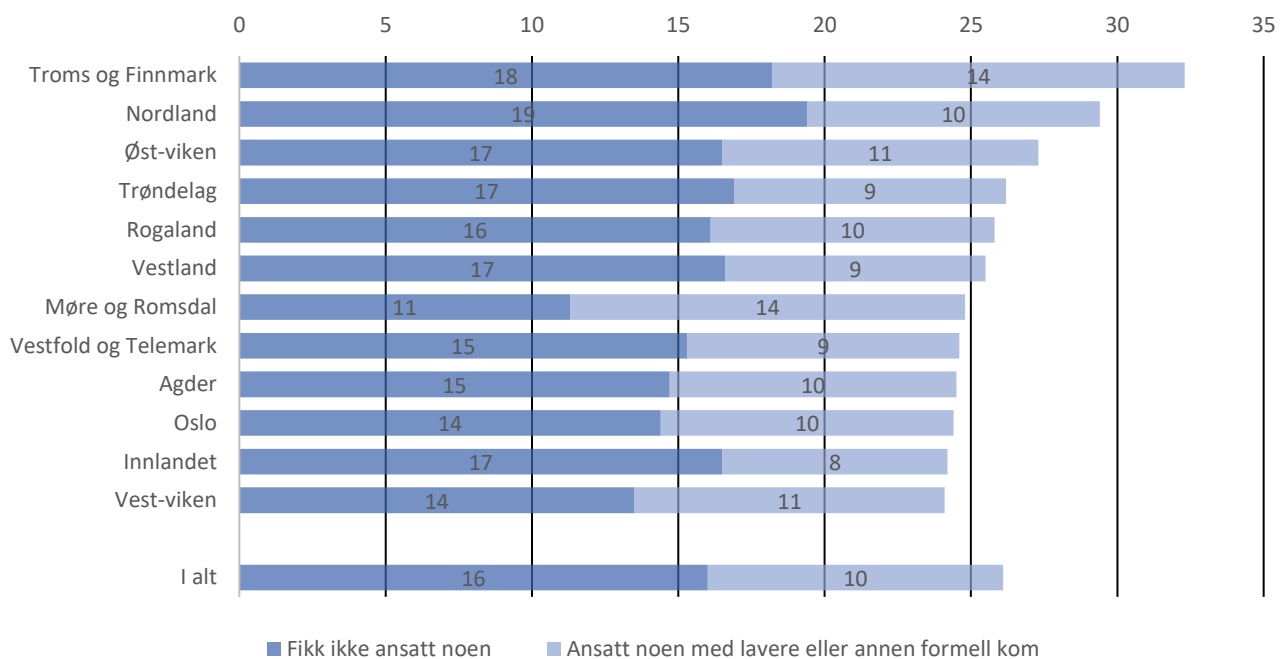

2 Rekrutteringsutfordringene størst i Troms og Finnmark

Årets undersøkelse viser at Troms og Finnmark er det fylket i landet med størst rekrutteringsutfordringene hvor mer enn 32 prosent av virksomhetene rapporterer at de har hatt problemer med å få tak i rett kompetanse de siste tre månedene (Figur 2). 18 prosent oppgir at de ikke fikk ansatt noen, mens 14 prosent oppgir at de ansatte noen med lavere eller annen formell kompetanse enn det de søkte etter.

Andelen som ikke fikk ansatt noen er noe høyere enn i fjor, mens andelen som ansatte lavere eller annen formell kompetanse er stabil.

Figur 2 Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansatte noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter region/fylke. Prosent.

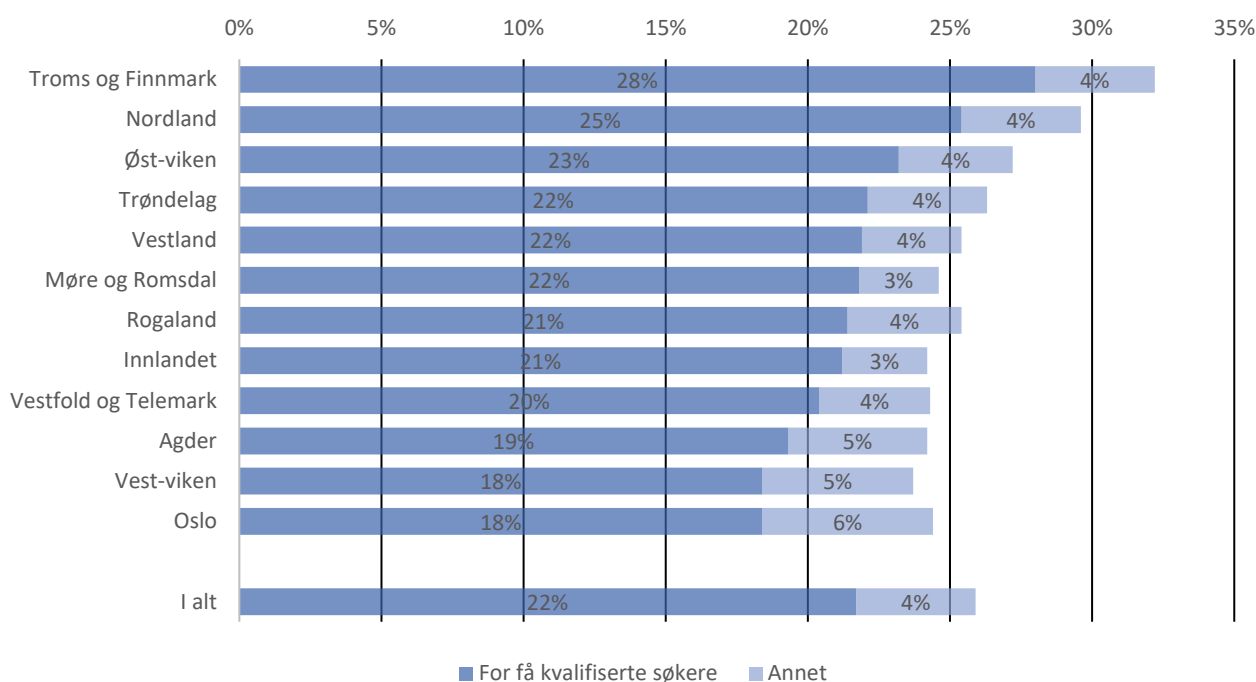
Virksomheter som har opplevd rekrutteringsproblemer blir spurt om problemene skyldes for få eller ingen kvalifiserte søkere på stillingen(e), eller om det er andre grunner til at de ikke fikk ansatt ønsket kompetanse.

28 prosent av virksomhetene i Troms og Finnmark oppgir at de hadde rekrutteringsproblemer på grunn av for få eller ingen kvalifiserte søkere (Figur 3). Disse virksomhetene står dermed overfor alvorlige rekrutteringsproblemer.

Andelen med alvorlige rekrutteringsproblemer har økt sammenlignet med 2022 og 2021 da andelen var henholdsvis 24 og 17 prosent.

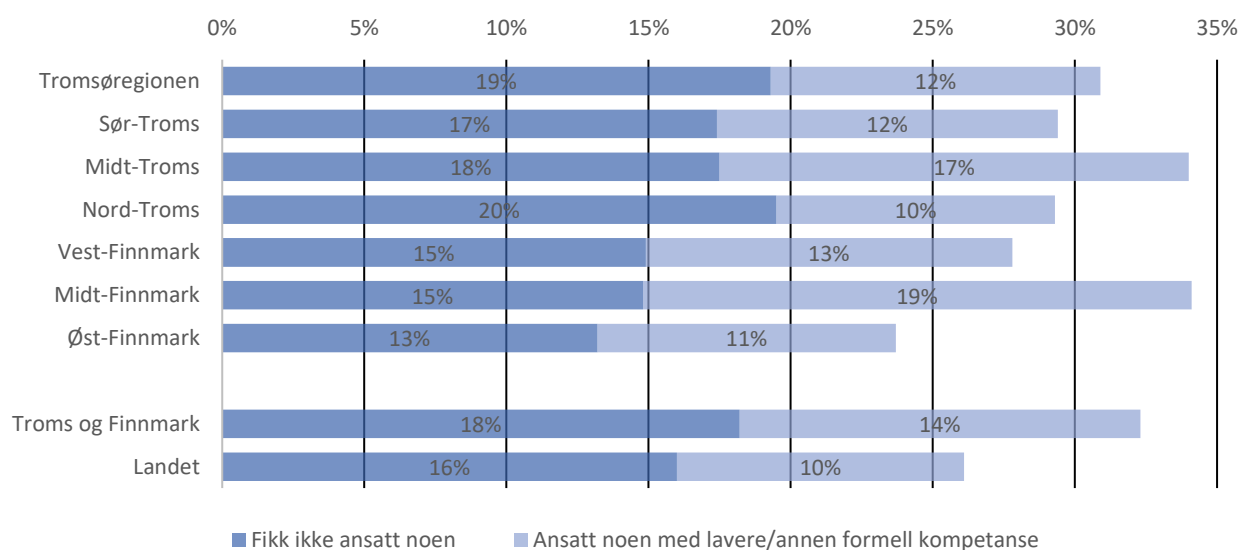
Figur 3 Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre årsaker, etter region/fylke. Prosent.

Andelen bedrifter som opplever rekrutteringsproblemer varierer i de syv bo- og arbeidsmarkedsregionene i Troms og Finnmark (Figur 4). Rekrutteringsproblemerne er samlet sett størst i Midt-Troms og Midt-Finnmark, og disse regionene ligger over snittet for fylket. Her svarer hele 34 prosent av virksomhetene at de har hatt problemer med å rekruttere hvor henholdsvis 18 og 15 prosent ikke har fått ansatt noen, mens henholdsvis 17 og 19 prosent har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse.

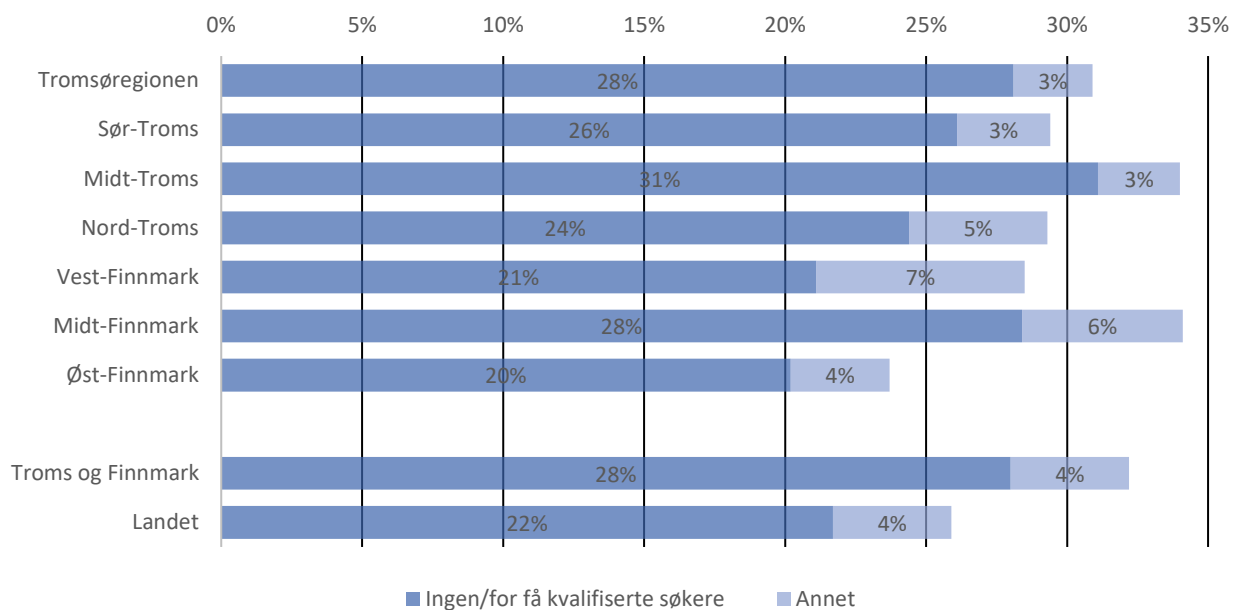
Størst rekrutteringsproblemer i form av å ikke få ansatt noen rapporteres av virksomhetene i Nord-Troms og Tromsøområdet med andeler som ligger over fylkessnittet, på henholdsvis 20 og 19 prosent.

Figur 4 Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter region/fylke/landet. Prosent.

Blant bo- og arbeidsmarkedsregionene i fylket ser vi at de mest alvorlige rekrutteringsproblemerne er i Midt-Troms, hvor nesten én av tre virksomheter (31 prosent) har hatt få eller ingen kvalifiserte søkere (Figur 5). Deretter følger Tromsøregionen og Midt-Finnmark hvor 28 prosent av virksomhetene rapporterer alvorlige rekrutteringsproblemer.

Figur 5 Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere eller om det er andre årsaker, etter region/fylke/landet. Prosent.

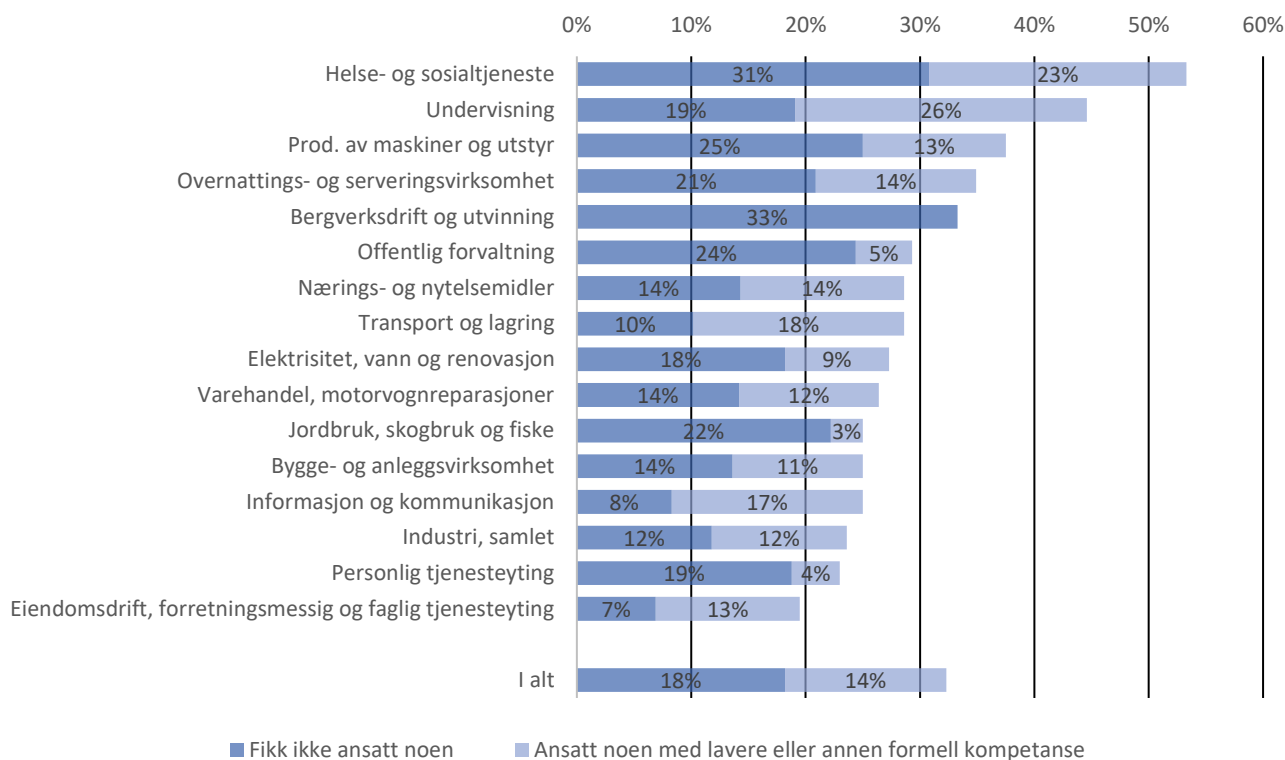

Ser vi på de ulike næringene i fylket (Figur 6) er det i år som i fjor innen helse- og sosialtjeneste det har vært størst rekrutteringsproblemer. I fjor meldte 51 prosent av virksomhetene i denne næringen om utfordringer, mens i år øker andelen til 53 prosent. Nesten én av tre virksomheter innen helse- og sosialtjenester har ikke fått ansatt noen, mens 23 prosent har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse. Sammenlignet med i fjor var disse andelenene henholdsvis 35 og 16 prosent. At rekrutteringsproblemerne er særlig store i denne næringen, kan skyldes at kravene til formell kompetanse er høyere enn mange andre næringer. Samtidig ser vi at andelen som ansetter noen med lavere eller annen kompetanse er stor sammenlignet med andre næringer.

Det har også vært en økning i rekrutteringsproblemer innen undervisning fra i fjor, fra 31 prosent i 2022 til 45 prosent av virksomhetene som har hatt utfordringer i 2023. Av disse virksomhetene svarer 19 prosent at de ikke har fått ansatt noen, mens 26 prosent har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse. Til sammenligning var denne fordelingen på henholdsvis 11 og 20 prosent i 2022.

Virksomheter i andre næringer med mange sysselsatte har også problemer med å finne noen å ansette, inkludert varehandel og motorvognreparasjoner (26 prosent), offentlig forvaltning (29 prosent), bygg og anlegg (25 prosent), transport og lagring (28 prosent), samt jordbruk, skogbruk og fiske (25 prosent). Blant disse er det bygg- og anleggsbransjen og undervisning som ansetter flest med lavere kompetanse eller annen formell utdanning enn ønsket, henholdsvis 19 og 20 prosent av virksomhetene.

Figur 6 Virksomheter etter næringer i Troms og Finnmark som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter. Troms og Finnmark, 2023.

På grunn av størrelsen på bo- og arbeidsmarkedsregionene er det ikke mulig å gi et detaljert bilde av forventningene til bemanning fordelt på næringsgrupper på regionnivå. Det samme gjelder yrker det er mangel på.

3 Estimert mangel på 4 451 kandidater i 2023

Med bakgrunn i virksomhetenes besvarelser er mangelen på arbeidskraft i Troms og Finnmark estimert til 4 451 personer i 2023 (Tabell 1). Det er 459 flere enn på samme tid i fjor, noe som utgjør en økning på elleve prosent. Ettersom beregningene av mangel på arbeidskraft er basert på et utvalg av bedrifter er det knyttet usikkerhet til estimatene. NAV har beregnet at mangelen på arbeidskraft med 95 prosents sannsynlighet vil ligge mellom 3 883 og 5 074 personer i Troms og Finnmark.

Tabell 1 Estimert mangel på arbeidskraft etter fylke. 2023.

	Estimert mangel	95 % Konfidens intervall, nedre grense	95 % Konfidens intervall, øvre grense	NAVs** stramhetsindikator	Andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer
1 Øst-Viken*	5812	4908	6803	1,5*	23 %
2 Vest-Viken*	4031	3401	4824	1,5*	18 %
3 Oslo	6653	5118	8317	1,7	18 %
4 Innlandet	3273	2745	3801	1,8	21 %
5 Vestfold og Telemark	3521	3055	4029	1,7	20 %
6 Agder	2864	2294	3523	1,9	19 %
7 Rogaland	4732	3731	5733	1,9	21 %
8 Vestland	5235	4369	5906	1,6	22 %
9 Møre og Romsdal	3340	2460	4090	2,4	22 %
10 Trøndelag	5410	4454	6123	2,2	22 %
11 Nordland	3514	3076	3987	2,9	25 %
12 Troms og Finnmark	4451	3883	5074	3,5	28 %

* Viken: I NAVs regioninndeling er Viken delt i Øst- og Vest-Viken. Stramhetsindikator er beregnet for Viken samlet.

** Totalt: Stramhetsindikator totalt er beregnet med sysselsettingstall for alle fylker unntatt Svalbard.

Blant NAVs regioner er det Oslo som har høyest mangel på arbeidskraft målt i antall personer, med 6 653 personer. Imidlertid er den relative mangelen, målt ved stramhetsindikatoren, høyest i Troms og Finnmark. Stramhetsindikatoren tar hensyn til ulik størrelse på sysselsettingen.

NAVs stramhetsindikator

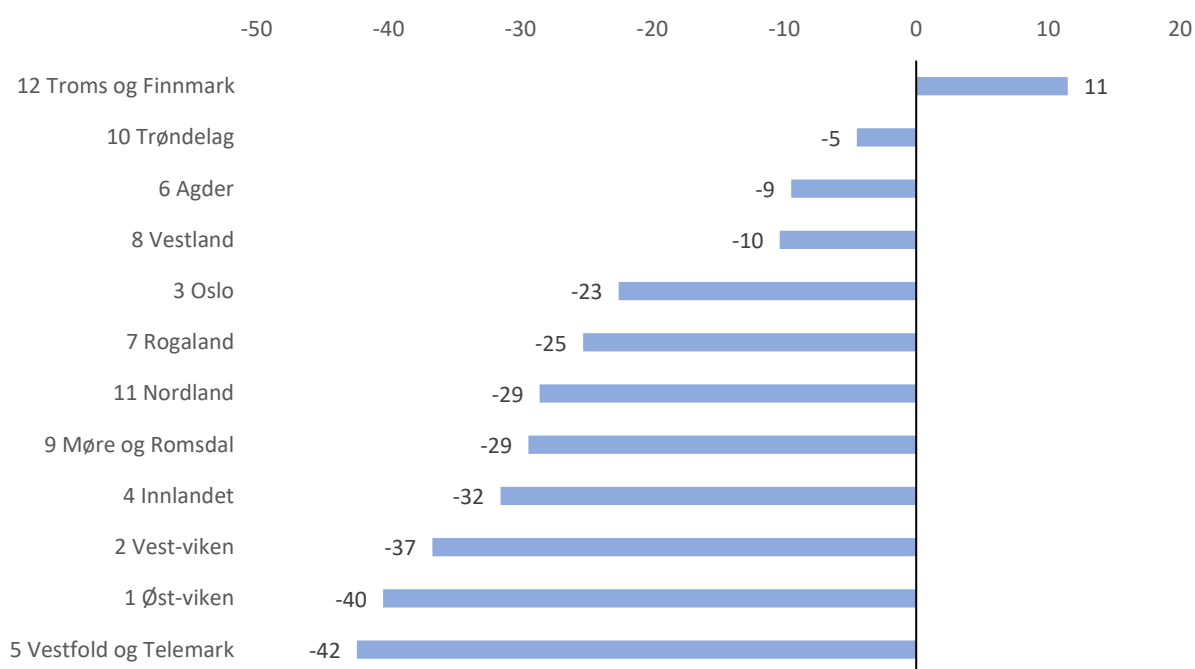
Stramhetsindikatoren er forholdstallet mellom mangelen på arbeidskraft og ønsket sysselsetting, hvor ønsket sysselsetting er lik den faktiske sysselsettingen pluss mangelen. I denne rapporten har vi brukt tall for faktisk sysselsetting per bosted for 4. kvartal 2022 fra SSB. Stramhetsindikatoren uttrykker dermed hvor stor andel av den ønskede sysselsettingen den estimerte mangelen utgjør.

Et høyt forholdstall indikerer et stramt arbeidsmarked, noe som isolert sett indikerer et problem med å rekruttere arbeidskraft til virksomhetene.

Den estimerte mangelen på arbeidskraft i antall personer vil ha sammenheng med hvor stor gruppen er, mens den relative mangelen, målt ved stramhetsindikatoren, vil ta hensyn til ulik størrelse på sysselsetting i yrkesgruppene/næringen/fylket

Troms og Finnmark er også det eneste fylket med høyere estimert mangel på arbeidskraft i 2023 sammenlignet med 2022, med en økning på 11 prosent (Figur 7). Flertallet av regionene har en nedgang på 23 prosent eller mer. Vestfold og Telemark som har størst endring i estimert mangel på arbeidskraft (-42 prosent).

Figur 7 Endring i estimert mangel på arbeidskraft fra 2022 til 2023. Prosent.

Mangel på arbeidskraft

For å kartlegge omfanget av virksomhetenes rekrutteringsproblemer, er det nyttig å måle mangel på arbeidskraft i antall personer.

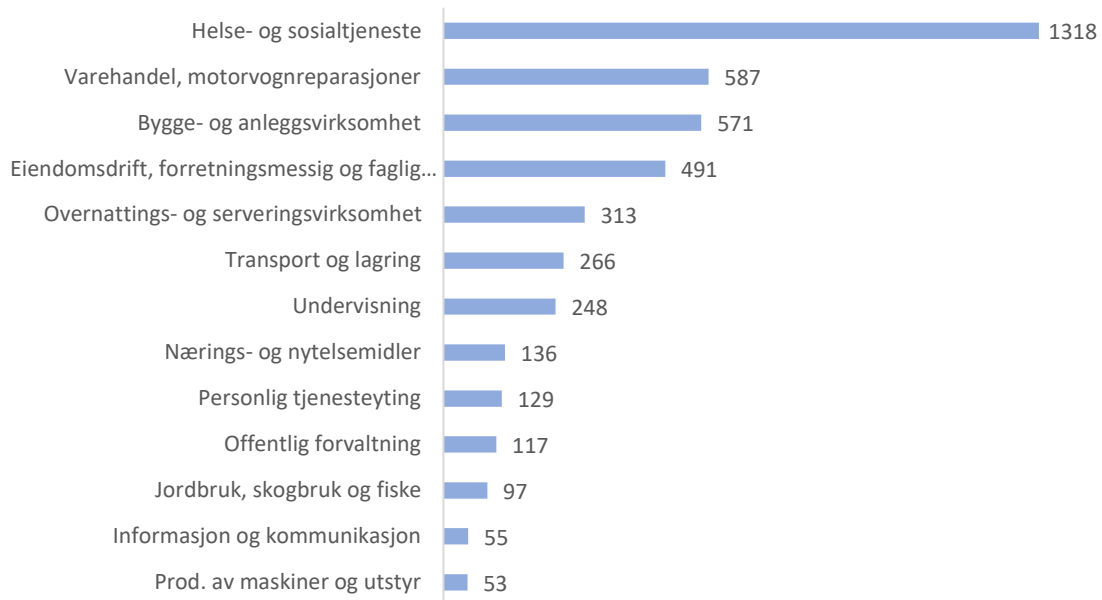
Mangel på arbeidskraft blir i NAVs bedriftsundersøkelse definert av en sekvens bestående av tre spørsmål. Virksomhetene blir bedt om 1) å besvare om de har mislyktes med å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene, eller om de har måttet ansette noen med lavere eller annen formell kompetanse enn det de søkte etter. Virksomhetenes besvarelse på dette i årets undersøkelse er beskrevet i avsnittet «Rekrutteringsproblemer».

Dersom svaret på 1) er ja, bes virksomhetene om 2) å oppgi om dette skyldes for få kvalifiserte søkere. De som svarer ja på dette har alvorlige rekrutteringsproblemer, og blir videre bedt om 3) å oppgi hvor mange stillinger det gjelder, og innenfor hvilke yrker.

Mangel på arbeidskraft hos den enkelte virksomheten er likt antall personer bedriften velger å oppgi i det siste spørsmålet. Ved hjelp av svarene på det tredje spørsmålet estimeres mangelen på arbeidskraft innenfor de enkelte yrkene.

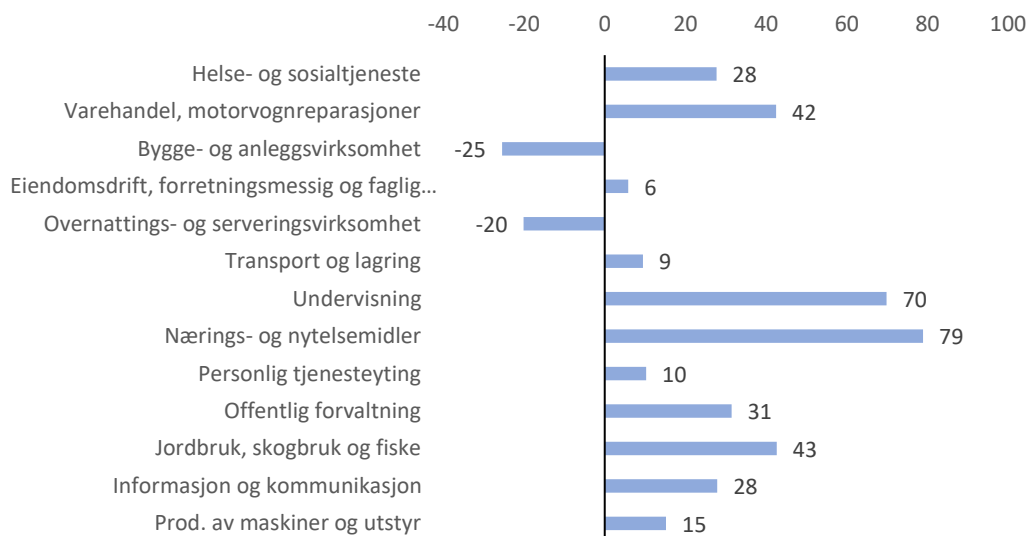
Som vist i Figur 8, er det størst mangel på arbeidskraft innen næringene helse- og sosialtjeneste (1 318 personer), varehandel og motorvognreparasjoner (587 personer), bygg- og anleggsvirksomhet (571 personer), eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting (491), og overnattings- og serveringsvirksomhet (313 personer), transport og lagring (266 personer) og undervisning (248 personer).

Figur 8 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næringer. Næringer med mangel 50 eller mer. Troms og Finnmark, 2023.

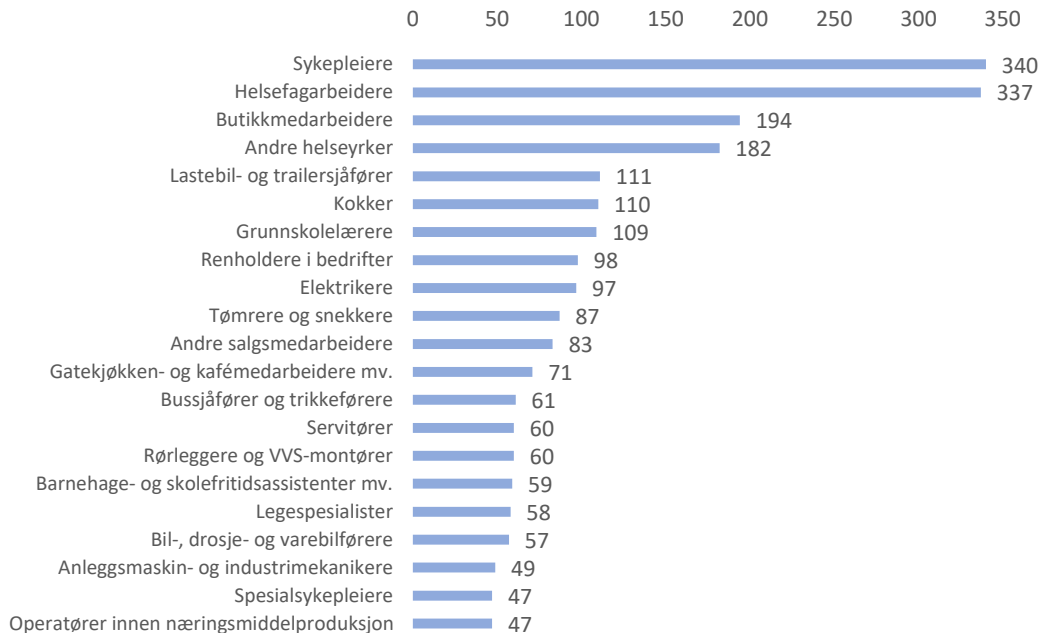
I de fem næringene med flest sysselsatte i Troms og Finnmark, til sammen 64 prosent av sysselsatte i fylket, er det en økning i estimert mangel på arbeidskraft sammenlignet med i fjor innen helse- og sosiale tjeneste (28 prosent), varehandel, motorvogn reparasjoner (42 prosent) og undervisning (70 prosent) og offentlig forvaltning (31 prosent). Innen bygg og anlegg ser vi en nedgang i mangel på arbeidskraft (-25 prosent).

Figur 9 Endring fra 2022 til 2023 i estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.

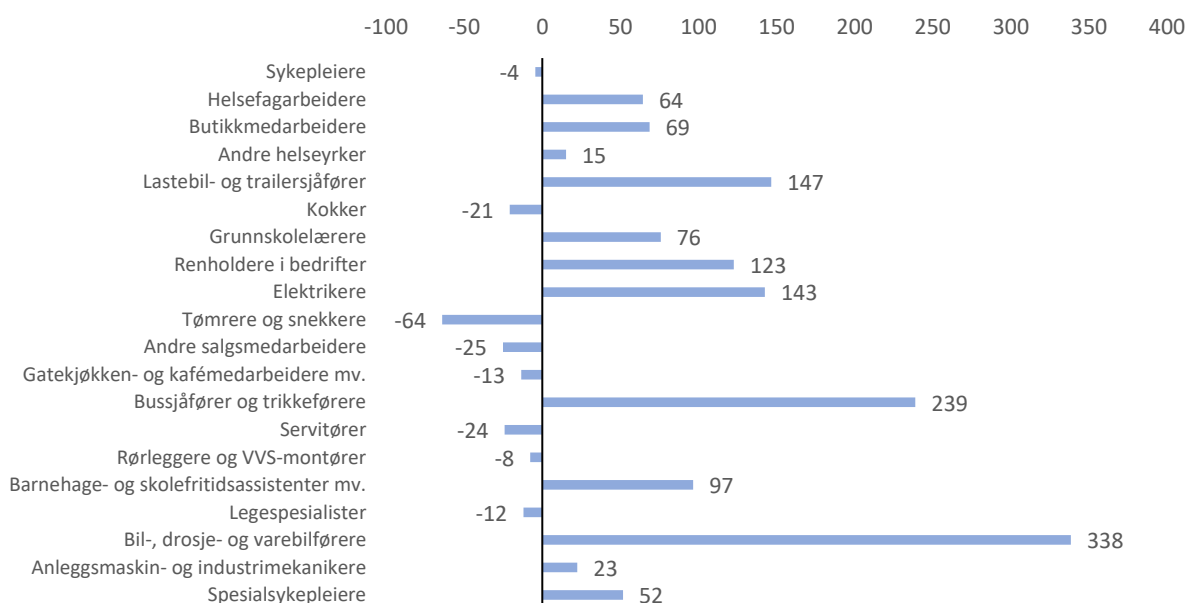
Tre av de fem mest etterspurte enkeltyrkene er innen helse (Figur 10). Blant disse er det aller størst mangel innenfor sykepleieryrket (340), deretter følger helsefagarbeidere (337), butikkmedarbeidere (194), andre helseyrker (158) og lastebil- og trailersjåfører (111). Blant de mest etterspurte yrkene er også kokker (110) og grunnskolelærere (109). Se komplett liste over yrker med estimert mangel på arbeidskraft i vedlegg.

Figur 10 Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Yrker med mangel på 45 personer eller mer. Troms og Finnmark, 2023.

Sammenligner vi årets resultat med resultatet i fjor, ser vi at den estimerte mangelen på arbeidskraft øker for to av de syv overnevnte yrkene (Figur 11). Sykepleiere har en nedgang på 4 prosent, mens helsefagarbeidere øker med 64 prosent. Andre helseyrker øker med 15 prosent.

Figur 11 Endring i estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker fra 2022 til 2023. Yrker med mangel på 45 personer eller mer. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.

4 NAVs sysselsettingsbarometer: Optimisme innenfor de fleste bransjer

Nettoandelen virksomheter som venter vekst i sysselsettingen det kommende året er på 18 prosent i Troms og Finnmark. Det er samme nettoandel som i fjor. 28 prosent av virksomhetene venter å øke bemanningen i året som kommer, 10 prosent venter nedgang, mens 62 prosent ikke venter endring i bemanningssituasjonen (Tabell 2). I alle regionene i fylket er det flere virksomheter som venter økt sysselsetting enn som skal redusere bemanningen (Tabell 2). I år er det mest optimisme blant virksomheter i Sør-Troms, med en nettoandel på 27 prosent av virksomhetene som forventer økt bemanning. Bedriftene i Nord-Troms og Øst-Finnmark er relativt sett minst optimistiske, med en nettoandel på henholdsvis 5 og 7 prosent av virksomhetene som venter sysselsettingsvekst.

Tabell 2 NAVs sysselsettingsbarometer fordelt på regioner i Troms og Finnmark. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. 2023.

Region	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
Tromsøområdet	10	61	29	19
Sør-Troms	9	55	36	27
Midt-Troms	4	68	28	24
Nord-Troms	17	61	22	5
Vest-Finnmark	9	58	33	24
Midt-Finnmark	15	50	35	20
Øst-Finnmark	12	68	19	7
Troms og Finnmark	10	62	28	18
Landet	11	63	26	15

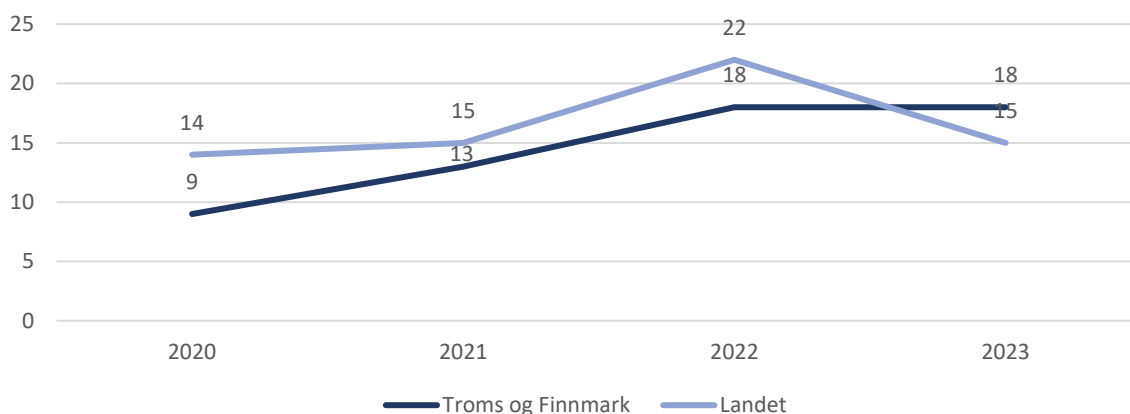
NAVs sysselsettingsbarometer

Sysselsettingsbarometeret utarbeides basert på resultatene fra bedriftsundersøkelsen. Tallverdien i sysselsettingsbarometeret viser differansen mellom prosentvis andel virksomheter som oppgir at de forventer økning i sysselsettingen og prosentvis andel virksomheter som forventer nedgang. Dette gir en indikasjon på virksomhetenes forventning for det kommende året. En høy verdi på sysselsettingsbarometeret er et tegn på høy etterspørsel etter arbeidskraft i den gitte næringen.

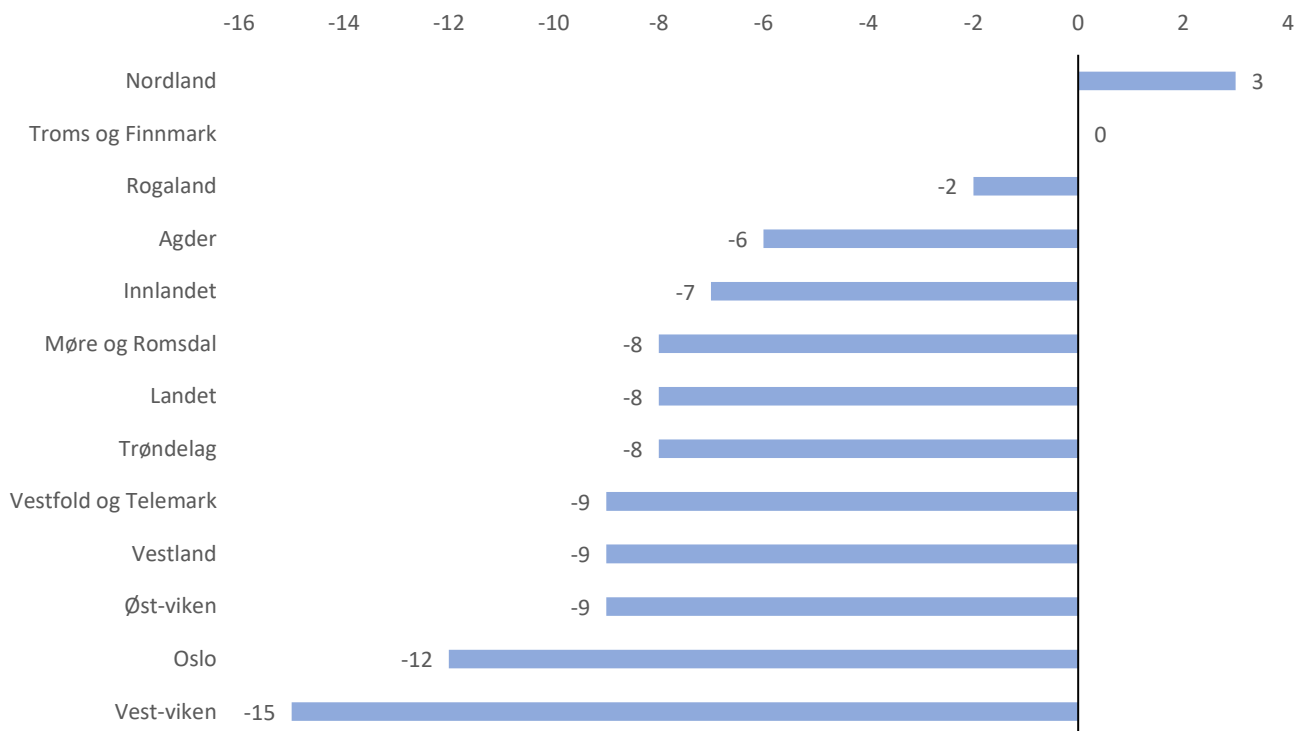
Det har vært optimisme blant virksomhetene i Troms og Finnmark over flere år, men nettoandelen har ligget lavere enn for landet samlet sett. Imidlertid indikerer resultatene fra årets undersøkelse en endring hvor nettoandelen nå er høyere for fylket enn for landet (Figur 12).

Figur 12 NAVs sysselsettingsbarometer. Nettoandel virksomheter som venter økning i sysselsettingen. Prosent. Troms og Finnmark og Landet.

Det er kun Nordland som har en økning i nettoandelen sammenlignet med i fjor, mens andre fylker har en nedgang (Figur 13).

Figur 13 NAVs sysselsettingsbarometer. Differansen mellom nettoandelen 2023 og nettoandel 2022. Regioner og Landet.

Ser vi nærmere på næringene i Troms og Finnmark (Tabell 3), er det mest optimisme med en nettoandel på 50 prosent innen de fire næringene bergverksdrift og utvinning, trevarer, produksjon av metallvarer og informasjon og kommunikasjon, disse er etterfulgt av transport og lagring (34 prosent) og finansierings- og forsikringsvirksomhet (33 prosent).

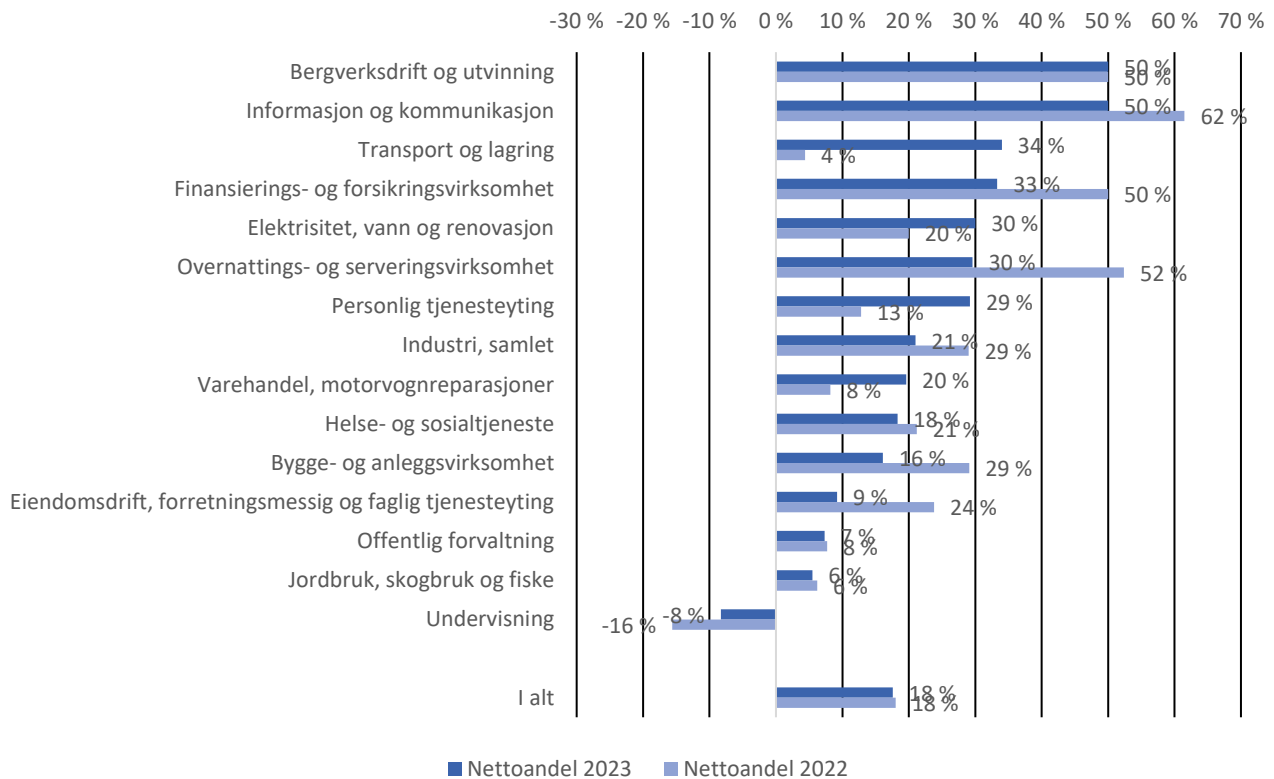
Tabell 3 NAVs sysselsettingsbarometer. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. Næringer, Troms og Finnmark. NAVs Bedriftsundersøkelse 2023.

	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
I alt	10 %	62 %	28 %	18 %
Bergverksdrift og utvinning		50 %	50 %	50 %
Trevarer		50 %	50 %	50 %
Prod. av metallvarer		50 %	50 %	50 %
Informasjon og kommunikasjon		50 %	50 %	50 %
Transport og lagring	2 %	62 %	36 %	34 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet		67 %	33 %	33 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	10 %	50 %	40 %	30 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	5 %	61 %	34 %	30 %
Personlig tjenesteyting	2 %	67 %	31 %	29 %
Prod. av annen industri		75 %	25 %	25 %
Prod. av maskiner og utstyr	13 %	50 %	38 %	25 %
Industri, samlet	6 %	68 %	27 %	21 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	10 %	62 %	29 %	20 %
Helse- og sosialtjeneste	10 %	63 %	28 %	18 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	12 %	61 %	28 %	16 %
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	13 %	66 %	22 %	9 %
Offentlig forvaltning	20 %	54 %	27 %	7 %
Nærings- og nytelsesmidler	7 %	79 %	14 %	7 %
Jordbruk, skogbruk og fiske	17 %	61 %	22 %	6 %
Tekstil- og lærvarer		100 %		0 %
Treforedling og grafisk prod.		100 %		0 %
Petroleum og kjemiske prod.		100 %		0 %
Prod. av elektriske og optiske produkter		100 %		0 %
Undervisning	27 %	54 %	19 %	-8 %

Det er størst pessimisme innen undervisning der det er flere virksomheter som svarer at de forventer å redusere bemanningen enn at de vil øke, og nettoandelen som forventer sysselsettingsvekst er på -8 prosent. Det er imidlertid en økning fra 2022, da nettoandelen var på -16 prosent. 27 prosent av virksomhetene innen undervisning forventer nedgang i antall ansatte det neste året, 19 prosent forventer økning, mens 54 prosent av virksomhetene forventer uendret antall ansatte.

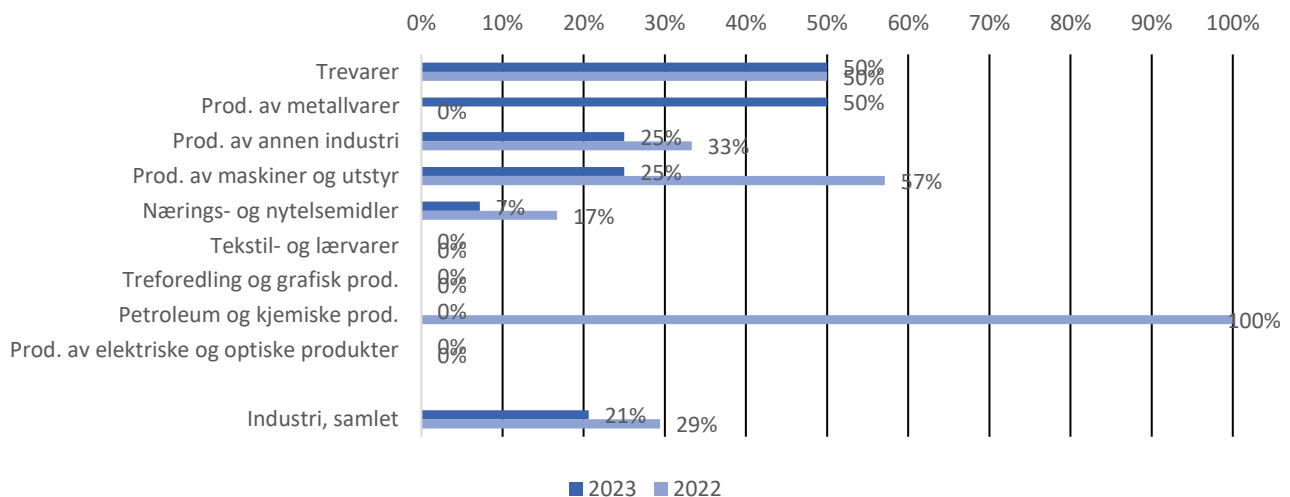
Sammenlignet med i fjor er det variasjon i nettoandelen innen flere næringer (Figur 14 og Figur 15).

Figur 14 NAVs sysselsettingsbarometer. Nettoandel virksomheter som venter økning i sysselsettingen, etter næring. Prosent. Troms og Finnmark.

Fem prosent av de sysselsatte i Troms og Finnmark jobber innen industri, og sysselsettingsforventningene er lavere eller lik som fjoråret innenfor alle industrinæringene (Figur 15). Størst nedgang ser vi innenfor petroleum og kjemisk produksjon, produksjon av maskiner og utstyr, samt nærings- og nytelsesmidler.

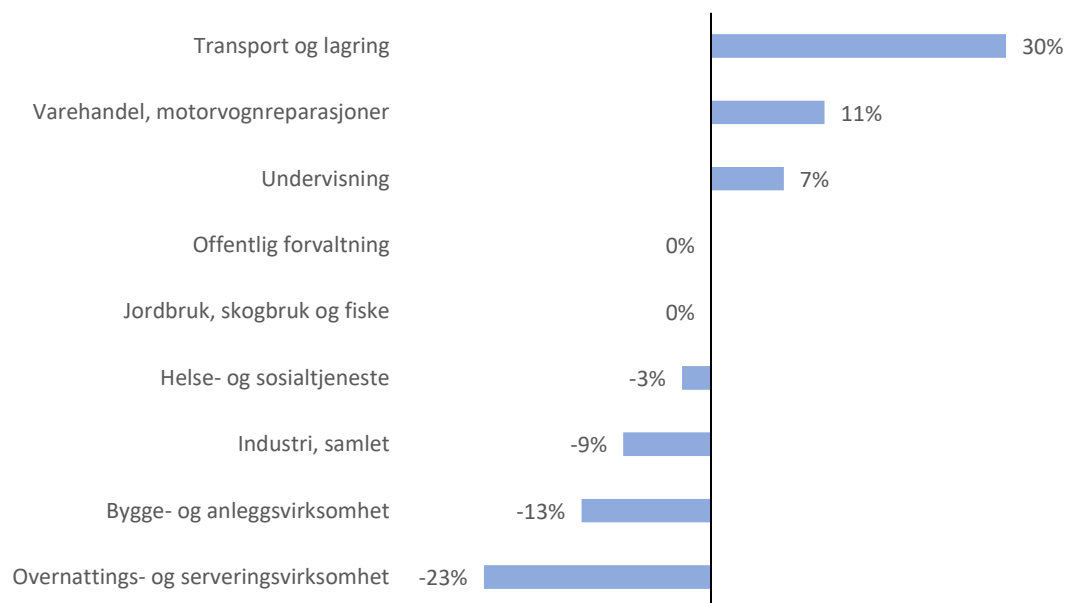
Figur 15 NAVs sysselsettingsbarometer. Nettoandel virksomheter som venter økning i sysselsettingen, etter industrinæring. Prosent. Troms og Finnmark.

Differansen mellom nettoandelene for de siste to årene blant næringer med flest sysselsatte er presentert i Figur 16. Det er en nedgang innen helse- og sosialtjenester, bygg og anlegg, og industrien samlet sett, mens det er en økning innen undervisning, varehandel, motorvognreparasjoner, samt transport og lagring.

Innen næringene offentlig forvaltning og jordbruk, skogbruk og fiske er nettoandelen uendret.

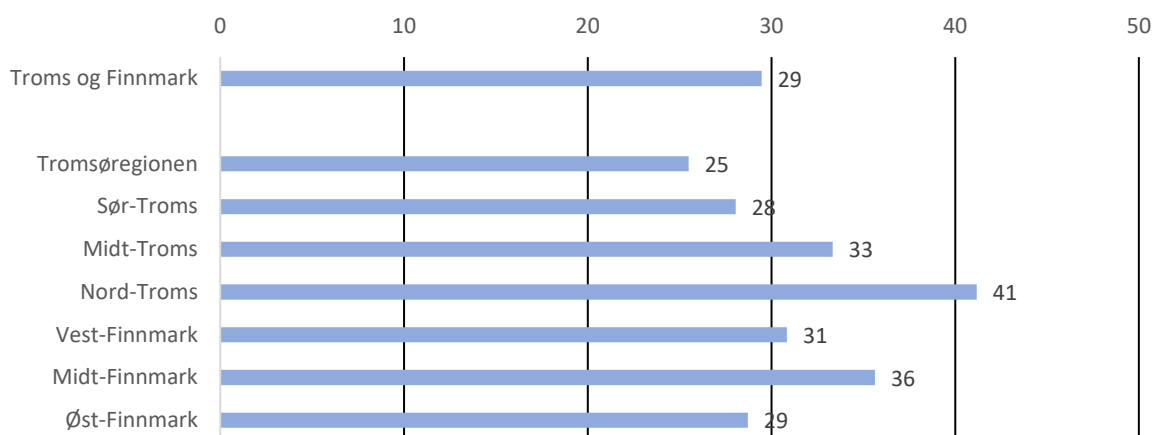
Figur 16 NAVs sysselsettingsbarometer. Differansen i nettoandelen fra 2023 til 2022 blant næringer med flest sysselsatte. Troms og Finnmark.

5 En av tre bedrifter vil rekruttere inkluderende

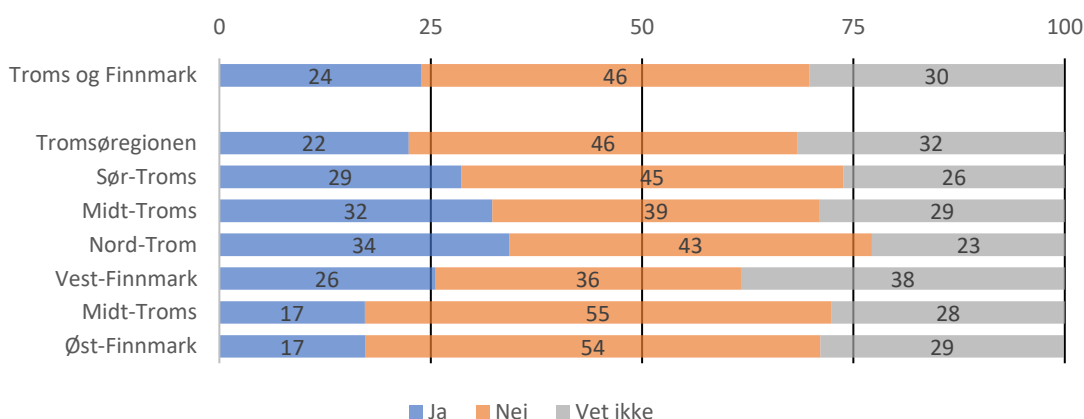
I årets undersøkelse svarer 29 prosent av bedriftene at de i løpet av de siste tolv månedene har inkludert en eller flere personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging for å komme i jobb (Figur 17). Blant bo- og arbeidsmarkedsregionene er det størst andel bedrifter som har inkludert i Nord-Troms (41 prosent), etterfulgt av Midt-Finnmark (36 prosent) og Midt-Troms (33 prosent). Tromsøregionen ligger lavest med en andel på 25 prosent.

Figur 17 Andel bedrifter som har inkludert en eller flere personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging for å komme i jobb. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.

Nesten en fjerdedel av bedriftene i Troms og Finnmark svarer at de i løpet av de neste tolv månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging (Figur 18). Ser vi på bo- og arbeidsmarkedsregionene er andelen størst i Nord-Troms (34 prosent), etterfulgt av Midt-Troms (32 prosent) og Sør-Troms (29 prosent). Lavest ligger Midt-Finnmark og Øst-Finnmark, begge med 17 prosent. Tromsøregionen ligger under snittet for fylket med en andel på 22 prosent.

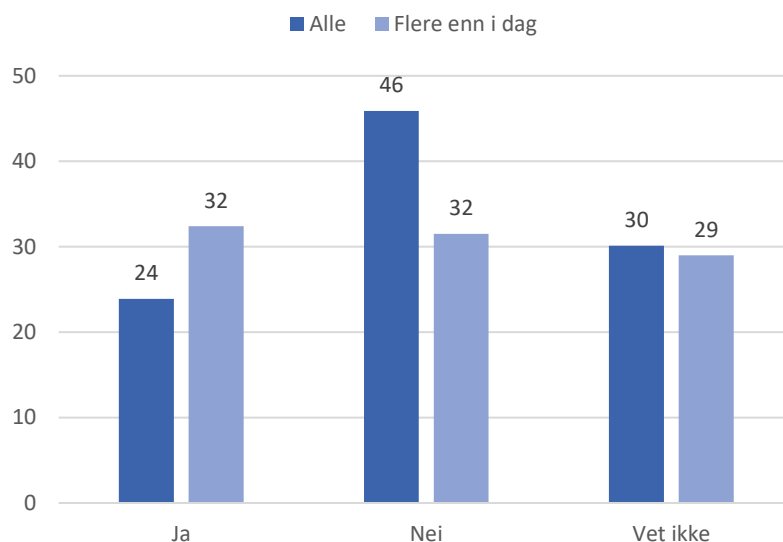
Figur 18 Andel bedrifter som i løpet av de neste 12 månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.

■ Ja ■ Nei ■ Vet ikke

Blant bedriftene i Troms og Finnmark som forventer å få flere ansatte i løpet av de neste tolv månedene svarer nesten en av tre bedrifter (32 prosent) at de sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging (Figur 19).

Figur 19 Andel bedrifter som i løpet av de neste 12 månedene sannsynligvis vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Alle spurte bedrifter vs. bedriftene som forventer å øke i antall ansatte. Troms og Finnmark, 2023. Prosent.

I en situasjon der arbeidsledigheten i Troms og Finnmark holder seg stabilt lav, hvor drøyt en av fire bedrifter forventer å øke i antall ansatte kommende år og den estimerte mangelen på arbeidskraft øker, er det gode muligheter for inkludering.

Å ansette noen med hull i CV-en, som har vært arbeidsledig lenge, med språkutfordringer eller som har behov for opplæring eller tilrettelegging på arbeidsplassen gjør at bedriftene når ut til flere i kampen om arbeidskraften. Ved å rekruttere bredere vil flere mennesker få muligheten til jobb og opplæring, og med det bidra positivt til verdiskapingen i fylket.

6 Vedlegg

6.1 Tabellvedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring.

Tabellvedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring. Troms og Finnmark, 2023.

	Estimert mangel	95 % KI, nedre grense	95 % KI, øvre grense	NAVs stramhetsindikator	Prosentvis andel med alvorlige rekrutteringsproblemer
Jordbruk, skogbruk og fiske	97	42	160	1,6 %	22 %
Bergverksdrift og utvinning	30	23	35	1,6 %	33 %
Industri, samlet	219	149	343	3,1 %	24 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	22	16	30	1,3 %	20 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	571	332	816	4,9 %	25 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	587	316	1086	4,0 %	23 %
Transport og lagring	266	131	423	3,8 %	16 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	313	219	434	6,3 %	32 %
Informasjon og kommunikasjon	55	41	72	2,2 %	25 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	2	1	3	0,2 %	
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	491	345	623	4,5 %	16 %
Offentlig forvaltning	117	90	150	1,0 %	27 %
Undervisning	248	169	332	1,9 %	37 %
Helse- og sosialtjeneste	1318	1063	1568	4,1 %	46 %
Personlig tjenesteyting	129	90	180	2,8 %	21 %
I alt	4451	3883	5074	3,5 %	28 %

6.2 Tabellvedlegg 2: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker

Tabellvedlegg 2: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Avrundet til nærmeste 25. Troms og Finnmark, 2023.

Yrke	Antall	Yrke	Antall
Sykepleiere	350	Spesialister i pedagogikk	25
Helsefagarbeidere	325	Spesiallærere / spesialpedagoger	25
Butikkmedarbeidere	200	Andre lærere	25
Andre helseyrker	175	Revisorer, regnskapsrådgivere	25
Grunnskolelærere	100	Høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet	25
Kokker	100	Programvareutviklere	25
Elektrikere	100	Jurister og advokater	25
Lastebil- og trailersjåfører	100	Psykologer	25
Renholdere i bedrifter	100	Andre ingeniører	25
Gatekjøkken- og kafémedarbeidere mv.	75	Bioingeniører	25
Andre salgsmedarbeidere	75	Eiendomsmeglere og -forvaltere	25
Tømrere og snekkere	75	Andre yrker innen offentlig forvaltning	25
Andre administrative ledere	50	Kontorarbeidere	25
Legespesialister	50	Regnskapsmedarbeidere	25
Spesialsykepleiere	50	Frisører	25
Vernepleiere	50	Andre personlige tjenesteytere	25
Regnskapsførere	50	Butikkavdelingsjefer	25
Servitører	50	Dørselgere	25
Telefon- og nettselgere	50	Servicemedarbeidere (bensinstasjon)	25
Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	50	Hjemmehjelper	25
Betongarbeidere	50	Andre pleiemedarbeidere	25
Rørleggere og VVS-montører	50	Fengselsbetjenter	25
Anleggsmaskin- og industrimekanikere	50	Vektene	25
Automatikere	50	Melke- og husdyrprodusenter	25
Energimontører	50	Havbruksarbeidere	25
Operatører innen næringsmiddelproduksjon	50	Isolatører mv.	25
Bil-, drosje- og varebilførere	50	Overflatebehandlere og lakkerere	25
Bussjåfører og trikkeførere	50	Sveisere	25
Anleggsmaskinførere	50	Platearbeidere	25
Ledere av industriproduksjon mv.	25	Bilmekanikere	25
Ledere av bygge- og	25	Andre håndverkere	25
Andre ledere av produksjon og tjenesteyting	25	Montører av mekaniske produkter	25
Sivilingeniører (industri og produksjon)	25	Montører av elektriske og elektroniske produkter	25
Sivilingeniører (bygg og anlegg)	25	Lokomotiv og T-baneførere	25
Allmennpraktiserende leger	25	Håndpakkere mv.	25
Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	25	Andre hjelpearbeidere i industri	25
Yrkesfaglærere	25	Kjøkkenassistenter	25
Førskolelærere	25		

6.3 Metodisk vedlegg

Utvalg

I bedriftsundersøkelsen trekkes et utvalg av virksomheter fra Bedrifts- og foretaksregisteret (Enhetsregisteret). Utvalget trekkes tilfeldig, men alle virksomheter med mer enn 400 ansatte er med i utvalget. I tillegg er alle virksomheter med mer enn 100 ansatte i næringene offentlig forvaltning, undervisning, helse- og sosialtjenester og personlig tjenesteyting med i utvalget. De er med fordi dette ofte er virksomheter som skiller seg fra andre, som for eksempel sykehus, når det gjelder hvilke yrker de etterspør. Størrelsen på utvalget er bestemt slik at det skal sikres representativitet på alle næringer (2-sifret NACE).

Innsamling av data

Det stilles i alt fem spørsmål i undersøkelsen. De utvalgte bedriftene blir bedt om å svare på internett. I undersøkelsen har NAVs fylkeskontorer ansvaret for datainnsamlingen.

Analyse

I de tilfellene der resultatene på landsbasis skal presenteres i form av andeler, og ikke absoluttverdier, vektet resultatene. Et eksempel på en slik problemstilling er kartlegging av andel virksomheter som forventer sysselsettingsvekst i det kommende år. Ettersom næringene varierer i størrelse, er det nødvendig å tildele de store næringene mer vekt enn de små. Vektingen konstrueres ut fra forholdet mellom antall virksomheter i næringen og antall virksomheter totalt. Ettersom utvalget har en overrepresentasjon av store virksomheter, må resultatene innenfor hver næring også vektet i forhold til andelen små og store virksomheter i populasjonen.

Mangel på arbeidskraft estimeres ved hjelp av en modell som tar hensyn til virksomhetenes geografiske kjennetegn, næringsvise kjennetegn, antall ansatte og observert mangel. Resultatet brukes til å predikere mangelen på arbeidskraft i de bedriftene som ikke ble tatt inn i utvalget.

Usikkerhet

Det vil knytte seg usikkerhet til disse estimatene. Jo mer detaljert kjennetegn det søkes på, desto større er usikkerheten knyttet til estimatet. For eksempel er det større usikkerhet knyttet til estimatene for yrker enn det vil være for estimatene for næringer. Dette fordi det er færre virksomheter som har oppgitt mangel på et yrke enn innen en næring, og estimatet blir dermed mer følsomt dersom en bedrift oppgir svært høy mangel sammenliknet med andre. NAV har beregnet konfidensintervall for estimert mangel på arbeidskraft. Den faktiske mangelen vil med 95 prosent sannsynlighet ligge innenfor de respektive konfidensintervallene som er presentert i figurene. Nederste mulige grense for et konfidensintervall kan ikke være lavere enn observert mangel i utvalget.

Utvalgets størrelse på regionsnivå innad i fylket gjør det vanskelig å gi et detaljert bilde av forventningene til bemanning fordelt på næringsgrupper. Det samme gjelder yrker det er mangel på. Vi ser derfor på

syssettingsforventninger og rekrutteringsproblemer uten å bryte ned på næring. Resultatene fra regionene må tolkes med forsiktighet, men gir oss et inntrykk av forventningene til ansettelse og problemer med rekruttering rundt i fylket.

6.4 Spørreskjema

NAVs bedriftsundersøkelse 2023 - kartlegging av arbeidsmarkedet

- *Spar tid på skjemaer: Opplysninger dere gir i dette skjemaet kan helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene. (Lov om Oppgaveregisteret §§ 5 og 6.)*
- *Ønsker dere samordning? Ta kontakt med Oppgaveregisteret på telefon 75 00 75 00*

1. Hvor mange ansatte er det i bedriften i dag?

Ta med disse gruppene: Fast ansatte, midlertidig ansatte, lærlinger, permitterte, personer på arbeidsmarkedstiltak som dere har lønnsutgifter for og personer som er utleid til andre virksomheter, men som er ansatt hos dere.

Følgende tas ikke med: Innleid arbeidskraft.

Antall ansatte i dag:

2. Hvor mange ansatte venter dere å ha om ett år?

Ta med de samme gruppene som i spørsmål 1. Gi en vurdering ut fra bedriftens forventninger i dag.

Sett kun ett kryss.

- Flere enn i dag
- Like mange som i dag
- Færre enn i dag

3. Har bedriften de siste tre månedene forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse?

Vi ønsker svar selv om dere ikke venter en økning i antall ansatte det kommende året. Med forsøkt å rekruttere menes her at bedriften aktivt har forsøkt å rekruttere ny(e) medarbeider(e) ved å lyse ut stilling, headhunte eller lignende, uten å lykkes.

- Ja, vi fikk ikke ansatt noen → Gå til spørsmål 4.
- Vi fikk ikke ansatt noen med de kvalifikasjonene vi søkte etter, men har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse → Gå til spørsmål 4.
- Nei → Gå til spørsmål 6

4. Hva skyldes dette:

- Ingen/for få kvalifiserte søkere → Gå til spørsmål 5.
- Annet → Gå til spørsmål 5

5. Innen hvilke yrker har dere forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse, og hvor mange stillinger dreier det seg om?

Spesifiser hvilke yrker det gjelder. Ta både med stillinger hvor dere ikke har fått ansatt noen og stillinger hvor dere har måttet ansette personer med lavere eller andre kvalifikasjoner enn dere søkte etter. Hvis dere for eksempel har søkt etter en førskolelærer, men i stedet har måttet ansette en assistent, skal dere føre opp én førskolelærer. Korttidsengasjement på under 4 uker skal ikke tas med.

Yrke	Antall stillinger
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>

6. For den siste personen dere rekrutterte, hvilke rekrutteringskanaler ble benyttet for denne stillingen? (Flere kryss mulig)

- Aviser, tidsskrifter eller andre trykte medier
- NAVs stillingsdatabase arbeidsplassen.no
- Andre stillingsdatabaser på internett
- Egen hjemmeside
- Direktekontakt med NAV
- Sosiale medier
- Bemanningsbyrå, rekrutteringsfirma, vikarbyrå eller lignende
- Intern rekruttering
- Eget nettverk eller bekjentskapskrets
- Personen som ble rekruttert tok kontakt selv
- Ansatt en lærling
- Annet: Hva _____

7. Har du i det siste året ansatt arbeidskraft som ikke er bosatt i Norge?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

8. Er det sannsynlig at din bedrift vil benytte arbeidskraft fra utlandet i løpet av de neste 12 månedene?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

9. Hvor mange personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging for å komme i jobb har bedriften din inkludert i løpet av det siste året?

Antall: ansatte:

10. Er det sannsynlig at din bedrift vil rekruttere personer som trenger ekstra oppfølging eller tilrettelegging i løpet av de neste 12 månedene?

- Ja
- Nei
- Vet ikke